

Udskriftsdato: tirsdag den 23. juni 2026

BEK nr 212 af 23/01/2026 (Gældende)

Bekendtgørelse om tilskud til CO2-reduktioner i CO2-intensive virksomheder

Ministerium: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Journalnummer: Klima-, Energi- og Forsyningsmin.,
Energistyrelsen, j.nr. 2025 - 12825

Bekendtgørelse om tilskud til CO₂-reduktioner i CO₂-intensive virksomheder¹⁾

I medfør af § 2 a, § 7, stk. 3, § 9, stk. 4, § 21, stk. 2-4, og § 22, stk. 2, i lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, jf. lovbekendtgørelse nr. 1036 af 12. september 2024, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 840 af 25. juni 2025 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser:

Kapitel 1

EU-retlig statsstøttehjemmel og definitioner

§ 1. Tilskud efter denne ordning udgør statsstøtte i medfør af artikel 107, stk. 1, i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Stk. 2. Støtteordningen er anmeldt til Europa-Kommissionen i henhold til Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 med senere ændringer (den generelle gruppefritagelsesforordning), EU-Tidende 2014, nr. L 187, s. 1, Kommissionens forordning (EU) nr. 2022/2473 af 14. december 2022 om forenelighed med det indre marked efter artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde af visse kategorier af statsstøtte til virksomheder, der beskæftiger sig med fremstilling, forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter med senere ændringer (gruppefritagelsesforordningen for fiskeri og akvakultur), EU-Tidende 2022, nr. L 327, s. 82, samt Europa-Kommissionens retningslinjer for statsstøtte i fiskeri- og akvakultursektoren, EU-Tidende 2023, nr. C 107, side 1, og administreres i overensstemmelse hermed.

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) Ansøgersvirksomheden: Den virksomhed, der ansøger om tilskud.
- 2) Ansøgningsportalen: Energistyrelsens digitale løsning, som kan findes på Energistyrelsens hjemmeside.
- 3) Efter-situation: Udstyret, der er blevet optimeret eller udskiftet, som det fremstår efter gennemførelse af projektet.
- 4) Energi: Alle former for energiprodukter, brændsel, varme, vedvarende energi, elektricitet og andre former for energi som defineret i artikel 2, litra d, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1099/2008 af 22. oktober 2008 om energistatistik.
- 5) Energi- og CO₂e-afgiftslovene: Lov nr. 619 af 11. juni 2024 om afgift af CO₂e-emissioner fra kvoteomfattede sektorer (emissionsafgiftsloven) og lov nr. 683 af 11. juni 2024 om ændring af lov om kuldioxidafgift af visse energiprodukter, lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v., lov om afgift af naturgas og bygas m.v., lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. og forskellige andre love.
- 6) Energirelateret CO₂-udledning: CO₂-udledning, der forekommer ved anvendelse af energi.
- 7) Fossilt brændsel: Ikke-vedvarende kulstofbaserede gasser, faste brændsler og flydende brændsler.
- 8) Før-situation: Udstyret, der skal optimeres eller udskiftes, som det fremstår før gennemførelse af projektet.
- 9) Lavemissionsfartøj: Et fartøj til passagertransport, godstransport, havneoperationer eller hjælpeaktiviteter, som har en hybridmotor eller dobbeltbrændstofmotor, der får mindst 25 pct. af sin energi fra elektricitet eller brint.
- 10) Lille virksomhed: En virksomhed, der på tidspunktet for tilsagn om tilskud opfylder kriterierne for at være en lille virksomhed i den generelle gruppefritagelsesforordnings bilag 1 og gruppefritagelsesforordningen for fiskeri og akvakultur bilag 1.

- 11) Mellemstor virksomhed: En virksomhed, der på tidspunktet for tilsagn om tilskud opfylder kriterierne for at være en mellemstor virksomhed i den generelle gruppefritagelsesforordnings bilag 1 og gruppefritagelsesforordningen for fiskeri og akvakultur bilag 1.
- 12) Nulemissionsfartøj: Et fartøj til passagertransport, godstransport, havneoperationer eller hjælpeaktiviteter, der udelukkende anvender energiarterne elektricitet eller brint.
- 13) P-enhed: Produktionsenhed, som er den geografiske adresse, hvorpå ansøgeren udøver en aktivitet.
- 14) Projekt: En teknisk foranstaltning, der forårsager en CO₂-reduktion i én p-enhed, eller flere af hinanden afhængige tekniske foranstaltninger, der tilsammen forårsager en CO₂-reduktion i én p-enhed.
- 15) Standardforudsætning: En værdi eller opgørelsesmetode, som under visse omstændigheder skal eller kan anvendes ved en beregning, jf. § 26.
- 16) Standardløsning: En IT-løsning, som under visse omstændigheder skal eller kan bruges til at foretage en beregning.
- 17) Stor virksomhed: En virksomhed, der på tidspunktet for tilsagn om tilskud ikke opfylder kriterierne i den generelle gruppefritagelsesforordnings bilag 1 og gruppefritagelsesforordningen for fiskeri og akvakultur bilag 1.
- 18) Udstyr: Alle former for fysiske og digitale bestanddele, herunder ejendomme, bygninger, produktionsanlæg, maskiner, komponenter, delkomponenter og software.
- 19) Virksomhed: Enhver enhed, uanset dens retlige form, der regelmæssigt udøver en økonomisk aktivitet, jf. EU's fællesskabsretlige virksomhedsbegreb.

Kapitel 2

Digital kommunikation

§ 3. Energistyrelsen annoncerer på sin hjemmeside og statens-tilskudspuljer.dk i hvilke perioder, tilskudsordningen er åben for ansøgninger om tilsagn om tilskud.

Stk. 2. Energistyrelsen offentliggør en vejledende tilsagnsramme for årets midler på sin hjemmeside og statens-tilskudspuljer.dk.

§ 4. Ansøgning om tilsagn om tilskud skal indsendes via ansøgningsportalen.

Stk. 2. Al korrespondance mellem ansøgevirksomheden og Energistyrelsen skal ske via ansøgningsportalen, medmindre Energistyrelsen bestemmer andet.

Kapitel 3

Puljemidler og puljens åbning

§ 5. Puljens årlige midler svarer til den bevillingsmæssige ramme, der er afsat på finansloven for det pågældende år.

§ 6. Tilskudsordningen er åben for ansøgninger i den periode, som annonceres på Energistirelsens hjemmeside og statens-tilskudspuljer.dk.

Stk. 2. Puljen lukker for ansøgninger om tilsagn om tilskud tidligst 1. november, jf. dog stk. 3, 1. pkt., og senest 30. november.

Stk. 3. Puljen lukker for ansøgninger om tilsagn om tilskud, når Energistyrelsen har givet tilsagn svarende til puljens årlige midler. Energistyrelsen kan med et varsel på 14 dage genåbne puljen, hvis puljen på ny får frie midler.

Kapitel 4

Ansøgerkreds og virksomhedsrelaterede betingelser for tilskud

§ 7. Der kan ydes tilskud til virksomheder, der opfylder betingelserne i § 8, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Der ydes ikke tilskud til nationale, regionale eller lokale myndigheder og enheder, som finansieres og administreres direkte af disse myndigheder, men som ikke har en industriel eller kommerciel karakter.

Stk. 3. Der ydes ikke tilskud til virksomheder:

- 1) Der har følgende hovedbrancher:
 - a) »01: Plante- og husdyravl, jagt og serviceydelser i forbindelse hermed«.
 - b) »02: Skovbrug og skovning«.
 - c) »03: Fiskeri og akvakultur«.
 - d) »35.1: Elforsyning«.
 - e) »35.22: Distribution af gas«.
 - f) »35.23: Handel med gas gennem rørledninger«.
 - g) »35.3: Fjernvarmeforsyning«.
 - h) »35.4: Mægler- og agentvirksomhed i forbindelse med forsyning af elektricitet og naturgas«.
 - i) »49.1: Passagertransport med jernbane«.
 - j) »49.2: Godstransport med tog«.
 - k) »50.3: Transport af passagerer ad indre vandveje«.
 - l) »50.4: Transport af gods ad indre vandveje«.
 - m) »51: Luftfart«.
 - n) »84: Offentlig forvaltning, forsvar; lovpligtig socialsikring«.
- 2) Der beskæftiger sig med produktion af fiskevarer eller akvakulturprodukter.
- 3) Der er at anse som fiskerihavne, landingssteder, auktionshaller og nødhavne.

§ 8. Virksomheden skal i 2021, 2022 og 2023 have haft en gennemsnitlig årlig CO_{2e}-udledning på minimum 1.500 ton, der i medfør af energi- og CO_{2e}-afgiftslovene er pålagt en samlet afgiftsstigning, jf. stk. 2, 2. pkt.

Stk. 2. Virksomheden skal have en CO_{2e}-intensitet i medfør af energi- og CO_{2e}-afgiftslovene på minimum 2,3 pct. af virksomhedens gennemsnitlige årlige bruttoværditilvækst i 2021, 2022 og 2023, jf. bilag 7. Ved opgørelse af virksomhedens samlede afgiftsstigning beregnes differencen mellem virksomhedens samlede årlige forventede afgiftsbetaling i 2030 i medfør af energi- og CO_{2e}-afgiftslovene og virksomhedens samlede årlige forventede afgiftsbetaling i 2030 inden ikrafttrædelsen af energi- og CO_{2e}-afgiftslovene med afsæt i virksomhedens gennemsnitlige årlige CO_{2e}-udledning i 2021, 2022 og 2023, jf. bilag 7. Ved opgørelse af bruttoværditilvæksten beregnes summen af virksomhedens driftsresultat og personaleomkostninger, jf. bilag 7.

§ 9. En virksomhed skal for at modtage tilskud desuden opfylde følgende betingelser:

- 1) Virksomheden må ikke på tilsagnstidspunktet have modtaget et påbud fra det offentlige om tilbagebetaling af støtte, som Europa-Kommissionen ved en tidligere afgørelse har erklæret ulovlig og uforenelig med det indre marked, som ikke er fuldt ud efterkommet.
- 2) Virksomheden må ikke på tilsagnstidspunktet være kriseramt, jf. definitionen i den generelle gruppefritagelsesforordnings artikel 2, nr. 18.
- 3) Virksomheden må på tilsagnstidspunktet ikke have begået en alvorlig overtrædelse i henhold til artikel 42 i Rådets forordning (EF) nr. 1005/2008 eller artikel 90 i forordning (EF) nr. 1224/2009.
- 4) Virksomheden må på tilsagnstidspunktet ikke have været involveret i driften, forvaltningen eller ejerskabet af et fiskerfartøj, som er opført på Unionens liste over IUU-fartøjer, jf. artikel 40, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1005/2008, eller et fartøj, som fører et flag fra et land, der er opført på listen over ikkesamarbejdende tredjelande, jf. nævnte forordnings artikel 33.

Kapitel 5

Støtteberettigede projekter

§ 10. Der kan ydes tilskud til projekter, jf. dog stk. 2-5, og § 11, der består af:

- 1) Optimering af udstyr, der helt eller delvist anvender fossilt brændsel.
- 2) Udskiftning af udstyr, der helt eller delvist anvender fossilt brændsel, til udstyr, der helt eller delvist anvender ikke-fossilt brændsel.

Stk. 2. Der kan ikke ydes tilskud til:

- 1) Optimering af gaskedel, gasbrænder og tilhørende reguleringsudstyr.
- 2) Optimering og udskiftning af komfortventilation, klimaskærm, IT- og serverudstyr, køleanlæg i serverrum og UPS-anlæg i tilknytning til serverrum.
- 3) Udskiftning af havne og auktionshaller.

Stk. 3. Der kan ikke ydes tilskud til en udskiftning, der indebærer, at efter-situationen består af følgende:

- 1) Anlæg, der producerer elektricitet, gasser, flydende brændsel, vedvarende energi eller solvarme, medmindre stk. 4 finder anvendelse, og betingelserne heri er opfyldt.
- 2) Gaskedel.
- 3) Fangst eller lagring af CO₂.

Stk. 4. Der kan, medmindre et projekt er omfattet af stk. 5, kun ydes tilskud til udskiftning til udstyr, der i efter-situationen producerer eller anvender brint, såfremt følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Den producerede eller anvendte brint er produceret på elektricitet.
- 2) Det kan påvises, at den producerede eller anvendte brint opnår besparelser i vugge-til-grav-emissionerne af drivhusgasser på mindst 70 pct. i forhold til en værdi for fossilt brændsel på 94 gCO_{2e}/MJ.
- 3) Ansøgevirkomheden forpligter sig til, at udstyret kun producerer eller anvender brint, der opfylder betingelserne i nr. 1 og 2 i hele udstyrets afskrivningsperiode. Dette gælder også, såfremt udstyret i perioden anvendes af eller videresælges til tredjepart. Såfremt ansøgevirkomheden ikke overholder sin forpligtelse, skal tilskuddet tilbagebetales til Energistyrelsen.

Stk. 5. Der kan kun ydes tilskud til optimering og udskiftning af fartøjer, såfremt følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Efter-situationen består af et lavemissionsfartøj eller et nulemissionsfartøj.
- 2) Ansøgevirkomheden forpligter sig til, at fartøjet i en periode på 10 år fra ibrugtagningsdato anvendes til minimum 90 pct. indenrigssøfart. Dette gælder også, såfremt fartøjet i perioden anvendes af eller videresælges til tredjepart. Såfremt ansøgevirkomheden ikke overholder sin forpligtelse, skal tilskuddet tilbagebetales til Energistyrelsen.

§ 11. Der ydes uanset § 10 ikke tilskud til følgende projekter:

- 1) Projekter, som ansøgevirkomheden har påbegyndt, før Energistyrelsen har kvitteret for modtagelse af ansøgning om tilsagn. Et projekt anses for at være påbegyndt, når ansøgevirkomheden har igangsat fysiske arbejder relateret til projektet, når ansøgevirkomheden har indgået aftale om indkøb af varer eller tjenesteydelser til brug for projektet, eller når ansøgevirkomheden har påtaget sig andre forpligtelser, der gør investeringen irreversibel. Ansøgevirkomhedens erhvervelse af jord til brug for projektet samt planlægning af, indhentelse af rådgivning om og indhentelse af offentlige tilladelser og godkendelser vedrørende projektet anses ikke for at være ensbetydende med, at projektet er påbegyndt.
- 2) Projekter, hvis gennemførelse er påkrævet i medfør af EU-standarder, der er vedtaget på tidspunktet for ansøgning om tilsagn.
- 3) Projekter, der følger af almindelig vedligehold.
- 4) Projekter, som ansøgevirkomheden modtager anden støtte til efter national lovgivning.
- 5) Projekter, der vedrører udstyr, der ikke er funktionsdygtigt på tidspunktet for ansøgning om tilsagn.

- 6) Projekter, der vedrører udstyr, der i de seneste 12 måneder forud for tidspunktet for ansøgning om tilsagn
- a) ikke har været i drift på den adresse, som projektet vedrører, eller
 - b) ikke har været i drift i den p-enhed, som projektet vedrører.

Kapitel 6

Beregning af tilskud

§ 12. Tilskudsbeløbet beregnes foreløbigt og i henhold til §§ 13-17 i forbindelse med afgørelse om tilsagn.

Stk. 2. Tilskudsbeløbet beregnes endeligt og i henhold til §§ 13-16 i forbindelse med afgørelse om udbetaling.

Stk. 3. Det endeligt beregnede tilskudsbeløb til udbetaling kan ikke overstige det foreløbigt beregnede tilskudsbeløb.

§ 13. Der ydes tilskud på 1.000,00 kr. pr. reduceret støtteberettiget ton CO₂ pr. år over projektets levetid, jf. § 26, stk. 2, tilbagediskonteret til nettonutidsværdi med den til enhver tid af Finansministeriet anbefalede samfundsøkonomiske diskonteringsrente for samfundsøkonomiske analyser for perioden 0-35 år, jf. bilag 8.

Stk. 2. Såfremt en prioriteringsfaktor, jf. § 26, stk. 3, finder anvendelse på et projekt, jf. kapitel 10, ganges tilskudsbeløbet i medfør af stk. 1 med denne.

§ 14. Tilskuddet kan ikke overstige følgende procentsatser af de støtteberettigede omkostninger, medmindre andet følger af stk. 2-6:

- 1) 30 pct. til store virksomheder.
- 2) 40 pct. til mellemstore virksomheder.
- 3) 50 pct. til små virksomheder.

Stk. 2. For projekter, der indebærer en konvertering fra fossilt brændsel i før-situationen til ikke-fossilt brændsel i efter-situationen, kan tilskuddet ikke overstige følgende procentsatser af de støtteberettigede omkostninger, medmindre andet følger af stk. 3-6:

- 1) 40 pct. til store virksomheder.
- 2) 50 pct. til mellemstore virksomheder.
- 3) 60 pct. til små virksomheder.

Stk. 3. For projekter, der er omfattet af § 10, stk. 5, kan tilskuddet ikke overstige følgende procentsatser af de støtteberettigede omkostninger, medmindre andet følger af stk. 4 og 6:

- 1) 20 pct. for lavemissionsfartøjer og 30 pct. for nulemissionsfartøjer til store virksomheder.
- 2) 40 pct. for lavemissionsfartøjer og 50 pct. for nulemissionsfartøjer til mellemstore virksomheder.
- 3) 50 pct. for lavemissionsfartøjer og 60 pct. for nulemissionsfartøjer til små virksomheder.

Stk. 4. For projekter, der er omfattet af § 10, stk. 5, hvor projektet indebærer erhvervelse af lavemissionsfartøjer eller nulemissionsfartøjer med henblik på offentlig passagertransport, der er genstand for en kontrakt om offentlig tjenesteydelse, som ansøgerevirksomheden har fået tildelt efter et åbent, gennemsigtigt og ikkediskriminerende offentligt udbud, kan tilskuddets størrelse ikke overstige følgende procentsatser af de støtteberettigede omkostninger til store virksomheder:

- 1) 40 pct. for lavemissionsfartøjer.
- 2) 50 pct. for nulemissionsfartøjer.

Stk. 5. For projekter, der indebærer udskiftning til en varmepumpe, der udelukkende overfører varme fra aerotermiske, geotermiske og hydrotermiske kilder, og som har en sæsonydelsesfaktor på minimum 2,3, kan tilskuddet ikke overstige følgende procentsatser af de støtteberettigede omkostninger, medmindre andet følger af stk. 6:

- 1) 45 pct. til store virksomheder.

- 2) 55 pct. til mellemstore virksomheder.
- 3) 60 pct. til små virksomheder.

Stk. 6. For projekter, der relaterer sig til forarbejdning og afsætning af fiskevarer eller akvakulturprodukter, kan tilskuddet ikke overstige 50 pct. af de støtteberettigede omkostninger.

§ 15. Der ydes maksimalt et tilskud svarende til 30 mio. euro pr. virksomhed pr. projekt, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For så vidt angår projekter, der relaterer sig til forarbejdning og afsætning af fiskevarer eller akvakulturprodukter i små og mellemstore virksomheder, ydes der maksimalt et tilskud svarende til 1,25 mio. euro pr. virksomhed pr. år.

§ 16. Såfremt projektets tilbagebetalingstid er mindre end 2 år, nedsættes det opgjorte tilskudsbeløb i medfør af §§ 13-15 til et beløb, der indebærer en beregnet tilbagebetalingstid på 2 år, jf. bilag 8. Tilbagebetalingstid skal forstås som de faktiske investeringsomkostninger som afgrænset i medfør af §§ 22 og 23 fratrukket tilskudsbeløbet, som beregnet i medfør af §§ 13-15 delt med den årlige, økonomiske værdi af ændringen i energiforbrug relateret til den støtteberettigede CO₂-reduktion.

§ 17. Der gives ikke tilsagn om tilskud, hvis tilskudsbeløbet i medfør af §§ 13-16 udgør mindre end 50.000 kr.

Kapitel 7

Opgørelse af den støtteberettigede CO₂-reduktion

§ 18. Den støtteberettigede CO₂-reduktion opgøres i medfør af stk. 2-7.

Stk. 2. CO₂-reduktionen består af nettoforskellen mellem CO₂-udledningerne i før-situationen og CO₂-udledningerne i efter-situationen. CO₂-udledningen i før- og efter-situation beregnes på baggrund af energiforbruget i før- og efter-situationen og ved brug af standardforudsætningen for CO₂-emissionsfaktorer, jf. § 26, stk. 5.

Stk. 3. Der kan kun medregnes CO₂-reduktion i CO₂-udledning, der

- 1) tilhører ansøgevirksomheden,
- 2) er energirelateret, og
- 3) er relateret til fossilt brændselsforbrug.

Stk. 4. Der kan ikke medregnes CO₂-reduktion, der opnås i CO₂-udledning relateret til følgende:

- 1) Køretøjer.
- 2) Udenrigssøfart.
- 3) Fiskefartøjer.

Stk. 5. Der kan ikke medregnes CO₂-reduktion, der er forårsaget alene af følgende:

- 1) Ændret produktionskapacitet eller -volumen.
- 2) Ændring af den producerede vare eller ydelse.
- 3) Installation af brugt udstyr.
- 4) Hel eller delvis flytning, omlægning, sammenlægning eller nedlæggelse af produktionen.

Stk. 6. Der kan ikke medregnes CO₂-reduktion, der følger af en optimering eller udskiftning, som ansøgevirksomheden har pligt til at gennemføre i medfør af lovgivning eller EU-standarder, der er vedtaget på tidspunktet for ansøgning om tilsagn.

Stk. 7. For projekter, der består af udskiftning til udstyr, der kun delvist anvender fossilt brændsel, kan kun medregnes den CO₂-reduktion, der følger af konverteringen til ikke-fossilt brændsel, medmindre der er tale om et projekt, der er omfattet af § 10, stk. 5, nr. 1.

Kapitel 8

Opgørelse af de støtteberettigede omkostninger

§ 19. De støtteberettigede omkostninger opgøres i medfør af § 20. De støtteberettigede omkostninger ved leasing opgøres i medfør af § 21.

§ 20. For følgende projekter er de støtteberettigede omkostninger projektets faktiske investeringsomkostninger, jf. dog stk. 2-6:

- 1) Optimeringsprojekter, der er omfattet af § 10, stk. 5.
- 2) Projekter, der indebærer udskiftning til en varmepumpe.
- 3) Projekter, der relaterer sig til forarbejdning og afsætning af fiskevarer eller akvakulturprodukter i små og mellemstore virksomheder.
- 4) Projekter, der indebærer udnyttelse af overskudsvarme og varmegenvinding.
- 5) Projekter, der består i installation af en supplerende komponent i allerede eksisterende udstyr.

Stk. 2. For projekter, som vedrører installation af nyt udstyr, som helt eller delvist skal erstatte energiforbruget i eksisterende udstyr, er de støtteberettigede omkostninger forskellen mellem omkostningerne ved den statsstøttede investering og nettonutidsværdien af omkostningerne til vedligeholdelse, reparation og modernisering af de eksisterende anlæg og det eksisterende udstyr tilbagediskonteret til det tidspunkt, hvor den støttede investering ville blive foretaget. Opgørelsen skal foretages i henhold til standardløsningen i bilag 10. Ansøger kan alternativt vælge at få de støtteberettigede omkostninger opgjort efter stk. 6.

Stk. 3. Hvis Energistyrelsen vurderer, at det ikke er muligt at lave en retvisende opgørelse af nettonutidsværdien af omkostninger til vedligeholdelse, reparation og modernisering af det eksisterende udstyr, vil de støtteberettigede omkostninger blive opgjort efter stk. 6.

Stk. 4. For udskiftningsprojekter, der er omfattet af § 10, stk. 5, er de støtteberettigede omkostninger meromkostningerne ved køb af lavemissionsfartøjet eller nulemissionsfartøjet. Meromkostningerne beregnes som forskellen mellem projektets faktiske investeringsomkostninger og de investeringsomkostninger, der ville have været ved køb af et fartøj af samme kategori, der opfylder allerede gældende EU-standarder, og som ville være blevet erhvervet uden støtten.

Stk. 5. Ved projekter i store virksomheder, der beskæftiger sig med forarbejdning og afsætning af fiskevarer eller akvakulturprodukter, beregnes finansieringsgabet, de støtteberettigede omkostninger og den kontrafaktiske investering i henhold til de krav, der fremgår af bilag 9.

Stk. 6. For projekter, der ikke er omfattet af stk. 1-5, vil de støtteberettigede omkostninger være 50 % af projektets faktiske investeringsomkostninger.

§ 21. De støtteberettigede omkostninger ved leasing er forskellen mellem nettonutidsværdien af de faktiske investeringsomkostninger ved leasing af udstyr og nettoutidsværdien af de faktiske investeringsomkostninger ved leasing af det mindre miljøvenlige eller energivenlige udstyr, der ville blive leaset uden tilskuddet, medmindre andet fremgår af stk. 2 og 3. Nettonutidsværdien er de årlige leasingydelse i hele leasingkontraktens løbetid fraset eventuel aftalt indeksering tilbagediskonteret til nettonutidsværdi med den til enhver tid af Finansministeriet anbefalede samfundsøkonomiske diskonteringsrente for samfundsøkonomiske analyser for perioden 0-35 år. Standardløsning for støtteberettigede omkostninger ved leasing skal anvendes.

Stk. 2. For projekter, der er omfattet af § 10, stk. 5, nr. 1, er de støtteberettigede omkostninger meromkostningerne ved leasing af lavemissionsfartøjet eller nulemissionsfartøjet. Meromkostningerne beregnes som forskellen mellem nettonutidsværdien af de faktiske investeringsomkostninger ved leasing af lavemissionsfartøjet eller nulemissionsfartøjet og nettonutidsværdien af de faktiske investeringsomkostninger ved leasing af fartøj af samme kategori, som opfylder allerede gældende EU-standarder, og som ville være blevet leaset uden tilskuddet. Nettonutidsværdien er de årlige leasingydelse i hele leasingkontraktens løbetid fraset eventuel aftalt indeksering tilbagediskonteret til nettonutidsværdi med den til enhver tid af Finansministeriet anbefalede samfundsøkonomiske diskonteringsrente for samfunds-

økonomiske analyser for perioden 0-35 år. Standardløsning for støtteberettigede omkostninger ved leasing skal anvendes.

Stk. 3. For varmepumper, der udelukkende overfører varme fra aerotermiske, geotermiske og hydrotermiske kilder, og som har en sæsonydelsesfaktor på minimum 2,3, er de støtteberettigede omkostninger de årlige leasingydelser i hele leasingkontraktens løbetid fraset eventuel aftalt indeksering tilbagediskonteret til nettonutidsværdi med den til enhver tid af Finansministeriet anbefalede samfundsøkonomiske diskonteringsrente for samfundsøkonomiske analyser for perioden 0-35 år. Standardløsning for støtteberettigede omkostninger ved leasing skal anvendes.

§ 22. Ved opgørelsen af de faktiske investeringsomkostninger kan kun medregnes omkostninger,

- 1) der er nødvendige for at opnå et højere energieffektivitets- eller miljøbeskyttelsesniveau,
- 2) der er direkte relateret til gennemførelsen af projektet,
- 3) der er direkte relateret til den støtteberettigede CO₂-reduktion, og
- 4) der afholdes og betales af ansøgervirksomheden.

Stk. 2. Ved opgørelsen af de faktiske investeringsomkostninger kan kun medregnes udgifter, der er omfattet af følgende kategorier:

- 1) Rådgivning, projektudvikling, herunder udarbejdelse af ansøgningsmateriale og projektering forbundet med anlægsomkostninger.
- 2) Ekstern kvalitetssikring af oplysninger og dokumenter, hvis påkrævet af Energistyrelsen i medfør af § 28, stk. 2, og § 39, stk. 2.
- 3) Miljøgodkendelse.
- 4) Anskaffelse af udstyr ved køb eller leasing, jf. dog stk. 3.
- 5) Entreprenørydelser herunder installation af udstyr.
- 6) Revision af de oplysninger og den dokumentation, der påviser, at ansøgervirksomheden opfylder betingelserne i § 8, stk. 1 og 2.
- 7) Revision af regnskab, hvis påkrævet i medfør af § 40, stk. 3.

Stk. 3. For projekter, der relaterer sig til forarbejdning og afsætning af fiskevarer eller akvakulturprodukter kan de faktiske investeringsomkostninger ikke bestå af udgifter til anskaffelse af udstyr ved leasing.

§ 23. Ved opgørelsen af de faktiske investeringsomkostninger kan ikke medregnes omkostninger forbundet med:

- 1) Internt arbejde.
- 2) Afledte omkostninger af projektet, herunder driftsomkostninger, finansieringsomkostninger og omkostninger forbundet med forsikring, service, opkvalificering af personel og lignende.
- 3) Opladnings- og optankningsudstyr i havne.
- 4) Klimasynt.

Stk. 2. Ved opgørelsen af de faktiske investeringsomkostninger skal der under hensyntagen til moms, som ikke bæres endeligt af tilskudsmodtager, tilbagekrediteringer, rabatter, afslag samt indtægter fra salg eller anden afhændelse af eksisterende udstyr beregnes et nettobeløb.

Kapitel 9

Før- og efter-forbrug

§ 24. Før-forbruget er det årlige energiforbrug i før-situationen.

Stk. 2. Før-forbruget opgøres, jf. dog stk. 3, ved repræsentative og retvisende fakturaer og på baggrund af

- 1) de seneste 12 sammenhængende måneder, der er faktureret forud for tidspunktet for ansøgning om tilsagn, eller

- 2) det gennemsnitlige årlige energiforbrug i de seneste 36 sammenhængende måneder, der er faktureret forud for tidspunktet for ansøgning om tilsagn.

Stk. 3. Før-forbruget opgøres ved repræsentativ og retvisende måling eller repræsentativ og retvisende teoretisk beregning, såfremt

- 1) et faktureret forbrug ikke med tilstrækkelig sikkerhed begrænser sig til før-forbruget, eller
- 2) et faktureret forbrug ikke kan dokumenteres, fordi der anvendes eget-produceret brændsel.

Stk. 4. Ved opgørelsen af før-forbruget, jf. stk. 2 og 3, skal standardforudsætningerne i bilag 3 og 6, benyttes i det omfang, de finder anvendelse.

Stk. 5. Der skal under hensyntagen til en eventuel nedgang i produktionskapacitet fra før-situation til efter-situation ske nedkorrektur af det opgjorte før-forbrug.

§ 25. Efter-forbruget er det årlige energiforbrug i eftersituationen.

Stk. 2. Efter-forbruget opgøres ved repræsentativ og retvisende måling eller repræsentativ og retvisende teoretisk beregning. Efter-forbruget skal ved måling opgøres på baggrund af en sammenhængende periode på op til tre måneder som fastsat af Energistyrelsen i tilsagn om tilskud.

Stk. 3. Ved opgørelsen af efter-forbruget, jf. stk. 1, skal standardforudsætningerne i bilag 3 og 6-8, benyttes i det omfang, de finder anvendelse.

Stk. 4. Der skal under hensyntagen til en eventuel stigning i produktionsvolumen fra før-situation til efter-situation ske nedkorrektur af det opgjorte efter-forbrug.

Kapitel 10

Standardforudsætninger

§ 26. Hvis en obligatorisk standardforudsætning finder anvendelse på et projekt, jf. stk. 2-8, skal dennes værdier og metoder benyttes, jf. dog stk. 10.

Stk. 2. Standardforudsætning for levetider, jf. bilag 1, finder anvendelse på alle projekter. Standardforudsætningen benyttes ved beregningen af de enkelte projekters tilskudsbeløb.

Stk. 3. Standardforudsætning for prioriteringsfaktor, jf. bilag 2, finder anvendelse på alle projekter, der indebærer konvertering fra fossile brændsler til el, fjernvarme, biomasse og brint, og benyttes ved beregningen af de enkelte projekters tilskudsbeløb.

Stk. 4. Standardforudsætning for brændværdier, jf. bilag 3, finder anvendelse på alle projekter, hvis energiforbrug er opgjort i kilogram, liter eller kubikmeter, og benyttes ved beregningen af før- og efterforbrug.

Stk. 5. Standardforudsætning for CO₂-emissionsfaktorer, jf. bilag 4, finder anvendelse på alle projekter og benyttes ved beregningen af CO₂-reduktioner.

Stk. 6. Standardforudsætning for standardenergipriser, jf. bilag 5, finder anvendelse på alle projekter og benyttes ved beregningen af den økonomiske værdi af før- og efterforbrug.

Stk. 7. Standardforudsætning for virkningsgrader, jf. bilag 6, finder anvendelse på

- 1) projekter, der indebærer udskiftning af brændselskedler, kaloriferer og strålevarmere, hvis brændsel er naturgas, LPG, olie, kul eller koks. Standardforudsætningen benyttes i disse tilfælde til opgørelse af virkningsgraden i før-situationen,
- 2) projekter, der via optimering af udstyr, der ikke er kedler, brændere eller tilhørende reguleringsudstyr, giver en energibesparelse på en kedels energiforbrug. Standardforudsætningen benyttes i disse tilfælde altid til opgørelse af virkningsgraden i før-situationen, og såfremt kedlen leverer energi i efter-situationen også i efter-situationen, og
- 3) projekter, der optimerer på en kedel, brænder og tilhørende reguleringsudstyr. Standardforudsætningen benyttes i disse tilfælde til opgørelse af virkningsgraden i både før- og efter-situationen.

Stk. 8. Ved anvendelsen af en standardforudsætning er karakteren af projektet afgørende for, hvilken eller hvilke af standardforudsætningens værdier og metoder, der skal benyttes.

Stk. 9. Standardforudsætningernes værdier og metoder kan ikke benyttes ved andre projekter og til andre beregninger, end hvad der følger af stk. 2-7.

Stk. 10. Hvis anvendelse af en obligatorisk standardforudsætning ikke skønnes med tilstrækkelig sikkerhed at være retvisende, kan Energistyrelsen bestemme, at en anden værdi eller metode skal eller kan anvendes.

Kapitel 11

Ansøgning om tilsagn om tilskud

§ 27. Der er én ansøgevirkksomhed pr. ansøgning om tilsagn.

Stk. 2. En ansøgning kan indeholde ét projekt.

Stk. 3. Såfremt et projekt allerede indgår i en aktiv sag omfattet af denne bekendtgørelse eller bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser, energieffektiviseringer og CO₂-reduktioner i erhvervsvirksomheder, kan der ikke gives tilsagn til projektet i medfør af den senest indsendte ansøgning. En aktiv sag er en sag, hvori

- 1) Energistyrelsen har kvitteret for modtagelse af ansøgning om tilsagn om tilskud, og som afventer, at Energistyrelsen træffer afgørelse om tilsagn, eller
- 2) Energistyrelsen har meddelt tilsagn om tilskud, der ikke efterfølgende er bortfaldet helt eller delvist, og på baggrund af hvilken, der endnu ikke er sket udbetaling af tilskud.

§ 28. Ansøgning om tilsagn skal indeholde

- 1) de på ansøgningsportalen efterspurgte oplysninger og dokumentation,
- 2) et budget over projektets estimerede faktiske investeringsomkostninger,
- 3) en revisorerklæring vedrørende ansøgevirksomhedens opfyldelse af betingelserne i § 8, stk. 1 og 2, og
- 4) dokumentation i form af fakturaer for energiforbruget for, at anlægget i før-situationen er funktionsdygtigt og som minimum har været i drift på virksomheden i de seneste 12 måneder forud for ansøgningstidspunktet.

Stk. 2. Energistyrelsen kan kræve yderligere oplysninger og dokumentation, herunder forevisning af originale dokumenter, og ekstern kvalitetssikring af oplysninger og dokumentation.

Stk. 3. Såfremt ansøgevirksomheden indsender yderligere oplysninger, inden Energistyrelsen har truffet afgørelse om tilsagn om tilskud, kan dette ikke indebære, at det ansøgte tilskudsbeløb overstiger det tilskudsbeløb, ansøgevirksomheden har angivet på tidspunktet for indsendelse af ansøgningen.

Stk. 4. Revisorerklæringen skal være udarbejdet af revisor forud for tidspunktet for ansøgning om tilsagn og i henhold til Energistirelsens revisionsinstruks.

Stk. 5. Såfremt ansøgevirksomheden har sendt en revisorerklæring i medfør af stk. 1, nr. 3, i en anden sag, kan Energistyrelsen lægge denne til grund for sagsbehandlingen.

§ 29. Energistyrelsen kvitterer for modtagelse af ansøgning om tilsagn, hvorefter ansøgevirksomheden kan påbegynde arbejdet for egen regning og risiko.

§ 30. Energistyrelsen reserverer midler prioriteret efter tidspunktet for ansøgning om tilsagn.

Kapitel 12

Afgørelse om tilsagn om tilskud

§ 31. Energistyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt der gives tilsagn om tilskud.

Stk. 2. Energistyrelsen træffer afgørelse inden for den bevillingsmæssige ramme, der er afsat på finansloven for det pågældende år, og meddeler afslag, hvis der ikke er frie midler til rådighed svarende til det ansøgte tilskudsbeløb.

Stk. 3. Energistyrelsen kan meddele afslag, såfremt der den 10. december i det kalenderår, som ansøgning om tilskud er indsendt, ikke på det foreliggende grundlag kan meddeles tilsagn om tilskud.

§ 32. Energistyrelsen kan fastsætte vilkår i tilsagnet. For alle tilsagn gælder de vilkår, der fremgår af stk. 2-8, medmindre Energistyrelsen bestemmer andet i tilsagnet.

Stk. 2. Tilskudsbeløbet beregnes, jf. § 20, hvis ansøgevirkksomheden ikke har oplyst, at ansøgevirkksomheden forventer at indgå en leasingkontrakt, der opfylder betingelserne i § 37, stk. 2.

Stk. 3. Ansøgevirkksomheden skal via ansøgerportalen acceptere et tilsagn senest 14 dage efter, Energistyrelsen har meddelt tilsagnet.

Stk. 4. Projektets skal gennemføres i overensstemmelse med projektbeskrivelsen.

Stk. 5. Frist for anmodning om udbetaling er to år og tre måneder efter meddelt tilsagn.

Stk. 6. Ansøgevirkksomheden skal på Energistirelsens anmodning afrapportere om projektets status samt give en prognose for projektets afslutning.

Stk. 7. Ansøgevirkksomheden skal fra tidspunktet om ansøgning om tilsagn og frem til udbetaling overholde reglerne i EU's fælles fiskeripolitik.

Stk. 8. Ansøgevirkksomheden skal uden unødigt ophold oplyse Energistyrelsen om ændrede forhold vedrørende ansøgevirkksomheden, der kan have betydning for retten til tilskud eller tilskuddets størrelse.

Stk. 9. Ansøgevirkksomheden skal stå til rådighed for Energistirelsens erfaringsopsamling og evaluering af tilskudsordningen.

Kapitel 13

Ændring af projekt og vilkår for tilsagn

§ 33. Ansøgevirkksomheden kan ændre et projekts efter-situation, såfremt ansøgevirkksomheden i ansøgning om udbetaling giver Energistyrelsen besked om ændringen, og såfremt følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Projektets før-situation består uændret.
- 2) Projektet vil med ændringen fortsat opfylde alle betingelser for at opnå tilsagn.

Stk. 2. Ansøgevirkksomheden skal over for Energistyrelsen redegøre for, hvad ændringen består i, samt oplyse om og i hvilket omfang projektændringen påvirker projektets før-situation, før-forbrug, efter-situation og efter-forbrug. Energistyrelsen kan kræve, at ansøgevirkksomheden dokumenterer oplysningerne.

Stk. 3. Energistyrelsen påser i forbindelse med ansøgning om udbetaling af tilskud, at en projektændring opfylder betingelserne i stk. 1.

Stk. 4. Ansøgevirkksomheden kan inden ansøgning om udbetaling anmode Energistyrelsen om at forhåndsgodkende en projektændring.

§ 34. Ansøgevirkksomheden kan anmode om ændring af de for tilsagnet gældende vilkår. Såfremt fristen for anmodning om udbetaling ønskes ændret, skal Energistyrelsen have modtaget anmodningen inden fristens udløb.

Stk. 2. Ansøgevirkksomheden skal oplyse hvilket vilkår, der ønskes ændret, hvad det ønskes ændret til samt årsagen til behovet for ændringen. Energistyrelsen kan kræve, at ansøgevirkksomheden dokumenterer oplysningerne.

Stk. 3. Energistyrelsen vurderer under hensyntagen til projektets karakter, puljens administration og årsagen til behovet for ændringen, om anmodningen kan imødekommes.

§ 35. Energistyrelsen kan i forbindelse med en ændring i medfør af §§ 33 og 34 fastsætte nye vilkår for tilsagnet samt beregne tilskudsbeløbet på ny. Det nyberegnete foreløbige tilskudsbeløb kan ikke overstige det senest beregnede foreløbige tilskudsbeløb.

Kapitel 14

Betingelser for udbetaling af tilskud

§ 36. Energistyrelsen udbetaler tilskud på baggrund af et tilsagn, såfremt følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Projektet skal være gennemført i overensstemmelse med projektbeskrivelsen med de eventuelle ændringer, der måtte følge af vilkår i tilsagnet og i medfør af §§ 33-35.
- 2) De for tilsagnet gældende vilkår skal være overholdt.
- 3) Energistyrelsen skal have modtaget oplysninger, dokumentation og erklæringer i henhold til §§ 39-41.
- 4) Ansøgevirkksomheden skal have gennemført et klimasyn.
- 5) De faktiske investeringsomkostninger skal være afholdt og betalt af ansøgevirkksomheden, jf. dog § 37.

Stk. 2. Ansøgevirkksomheden skal have modtaget regningsbilag vedrørende alle afholdte og betalte faktiske investeringsomkostninger, hvorpå der af fakturaudsteder skal være påført oplysninger om:

- 1) Fakturaudsteders CVR-nummer eller andet nationalt identifikationsnummer.
- 2) Hvilken virksomhed, der modtager ydelsen.
- 3) Ansøgevirkksomhedens CVR-nummer.
- 4) Den adresse, hvor ydelsen leveres eller installeres, hvis det er en anden adresse end ansøgevirkksomhedens hovedadresse.
- 5) Såfremt et regnskabsbilag både omfatter ydelser omfattet af de faktiske investeringsomkostninger og andre ydelser, skal det klart fremgå, hvilke omkostninger der er omfattet af de faktiske investeringsomkostninger.

§ 37. Kravet om, at de faktiske investeringsomkostninger skal være afholdt og betalt af ansøgevirkksomheden, før udbetaling kan ske, jf. § 36, stk. 1, nr. 5, gælder ikke, for så vidt angår udgifter, der i medfør af en skriftlig leasingkontrakt eller kreditaftale forfalder til betaling efter tidspunktet for indsendelse af ansøgning om udbetaling, såfremt betingelserne i stk. 2 er opfyldt.

Stk. 2. Leasingkontrakten eller kreditaftalen skal indeholde følgende:

- 1) Vilkår om, at ansøgevirkksomheden ved indgåelse af leasingkontrakten eller kreditaftalen har overtaget ejerskab af genstanden for leasingkontrakten eller kreditaftalen eller forpligtet sig til at overtage ejerskabet efter sidste ydelse.
- 2) Angivelse af beløb og forfaldsdato for alle ydelser.
- 3) Genstanden for leasingkontraktens eller kreditaftalens anskaffelsespris i ren handel.
- 4) En løbetid for leasingkontrakten eller kreditaftalen, der skal være minimum 12 måneder og maksimum 15 år.
- 5) Gensidig uopsigelighehed i hele leasingkontraktens eller kreditaftalens løbetid.

Kapitel 15

Ansøgning om udbetaling af tilskud

§ 38. Ansøgning om udbetaling skal være modtaget af Energistyrelsen inden fristen herfor.

§ 39. Ansøgning om udbetaling skal indeholde følgende:

- 1) De på ansøgningsportalen efterspurgte oplysninger og dokumentation.
- 2) Et projektregnskab, jf. § 40.
- 3) Revisorerklæring vedr. projektets faktiske investeringsomkostninger, hvis dette er påkrævet, jf. § 40, stk. 3.
- 4) Ansøgererklæring, jf. § 41.

Stk. 2. Energistyrelsen kan kræve yderligere oplysninger og dokumentation, herunder forevisning af originale dokumenter og ekstern kvalitetssikring af oplysninger og dokumentation.

§ 40. Projektregnskabet skal indeholde projektets faktiske investeringsomkostninger. Projektregnskabet skal være vedlagt en liste over alle regningsbilag samt eventuelle leasingkontrakter og kreditaftaler.

Stk. 2. Såfremt ansøgervirksomheden har ansøgt om udbetaling af et tilskudsbeløb på mindre end 500.000 kr., skal ansøgervirksomheden vedlægge en kopi af alle regningsbilag samt dokumentation for, at ansøgervirksomheden har betalt disse. Ansøgervirksomheden kan vælge alternativt at få projektregnskabet revideret henhold til Energistyrelsens revisionsinstruks.

Stk. 3. Såfremt det ansøgte tilskudsbeløb til udbetaling er 500.000 kr. eller derover, skal projektregnskabet revideres i henhold til Energistyrelsens revisionsinstruks.

§ 41. Energistyrelsen kan kræve, at ansøgervirksomheden erklærer følgende forhold:

- 1) At betingelserne for tilskud er opfyldt.
- 2) At de for tilsagnet gældende vilkår er overholdt.
- 3) At ansøgervirksomheden på tidspunktet for tilsagn var en lille eller mellemstor virksomhed.
- 4) At projektregnskabet er retvisende, udarbejdet i overensstemmelse med god regnskabsskik og kun indeholder faktiske investeringsomkostninger.
- 5) At ansøgervirksomheden har afholdt og betalt alle faktiske investeringsomkostninger, der ikke måtte være omfattet af § 37.
- 6) At kopier af ordrebekræftelser, regningsbilag og øvrige dokumenter svarer til originalerne.
- 7) At projektet ikke ville være gennemført uden det ansøgte tilskud.
- 8) At ansøger har overholdt reglerne i tilbudsloven og udbudsloven.

Kapitel 16

Udbetaling af tilskud

§ 42. Energistyrelsen træffer afgørelse om udbetaling af tilskud, herunder om tilskudsbeløbets endelige størrelse.

§ 43. Energistyrelsen kan fastsætte vilkår for udbetalingen.

§ 44. Såfremt tilskudsbeløbet er helt eller delvist beregnet på baggrund af faktiske investeringsomkostninger, og projektet er omfattet af § 37, gælder vilkårene i stk. 2-4.

Stk. 2. De i leasingkontrakten eller kreditaftalen fastsatte vilkår for leasingkontraktens eller kreditaftalens løbetid, ydelser samt forfaldstidspunkter må ikke ændres.

Stk. 3. Ansøgervirksomheden skal dokumentere, at ansøgervirksomheden afholder og betaler de faktiske investeringsomkostninger i overensstemmelse med leasingkontrakten eller kreditaftalen.

Stk. 4. Energistyrelsen udbetaler den del af tilskudsbeløbet, der er beregnet på baggrund af den del af de faktiske investeringsomkostninger, som er omfattet af § 37, stk. 1, i årlige rater. De årlige rater udbetales i takt med ansøgervirksomhedens afholdelse og betaling af ydelserne i overensstemmelse med leasingkontraktens eller kreditaftalens vilkår herom. De årlige rater opgøres på baggrund af de til enhver tid afholdte og betalte ydelser med anvendelse af den for projektet gældende støtteintensitet, indtil det fulde tilskudsbeløb er udbetalt.

§ 45. Energistyrelsen udbetaler tilskud til ansøgervirksomhedens NemKonto.

Kapitel 17

Straf

§ 46. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der afgiver urigtige eller vildledende oplysninger i forbindelse med

- 1) ansøgning om tilsagn om tilskud, jf. kapitel 11,

- 2) afrapportering, jf. § 32, stk. 6,
- 3) ansøgers underretningspligt, jf. § 32, stk. 8,
- 4) anmodning om forhåndsgodkendelse af projektændring, jf. § 33,
- 5) anmodning om vilkårsændring, jf. § 34,
- 6) ansøgning om udbetaling af tilskud, jf. kapitel 15, eller
- 7) dokumentation af afholdte og betalte faktiske investeringsomkostninger, jf. § 44, stk. 3.

Stk. 2. Ansøgevirkomheden kan straffes med bøde for ikke at yde fornøden vejledning og hjælp ved kontrollens gennemførelse i § 9, stk. 3, i lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion.

Stk. 3. Der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 18

Ikrafttrædelse

§ 47. Bekendtgørelsen træder i kraft den 2. marts 2026.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1013 af 11. juli 2025 om tilskud til CO₂-reduktioner i CO₂-intensive virksomheder ophæves.

Stk. 3. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på ansøgninger indgivet før bekendtgørelsens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler i bekendtgørelse nr. 1013 af 11. juli 2025 om tilskud til reduktioner i CO₂-intensive virksomheder anvendelse.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, den 23. januar 2026

P.M.V.

LARS FRELLE-PETERSEN

/ Iben Møller Søndergård

- ¹⁾ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1791 af 13. september 2023 om energieffektivitet og om ændring af forordning (EU) 2023/955 (omarbejdning), EU-Tidende 2023, nr. L 231, side 1. I bekendtgørelsen er der medtaget visse bestemmelser fra Kommissionens forordning (EU) 972/2020 af 2. juli 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1407/2013 for så vidt angår forlængelse og ændring af forordning (EU) nr. 651/2014 for så vidt angår forlængelse og relevante tilpasninger, EU-Tidende 2020, nr. L 215, side 3, Kommissionens forordning (EU) 2022/2473 af 14. december 2022 om forenelighed med det indre marked efter artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde af visse kategorier af statsstøtte til virksomheder, der beskæftiger sig med fremstilling, forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter, EU-Tidende 2022, nr. L 327, side 82, og Kommissionens forordning (EU) 2023/1315 af 23. juni 2023 om ændring af forordning (EU) nr. 651/2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 og af forordning (EU) 2022/2473 om forenelighed med det indre marked efter artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde af visse kategorier af statsstøtte til virksomheder, der beskæftiger sig med fremstilling, forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter, EU-Tidende 2023, nr. L 167, side 1. Ifølge artikel 288 i EUF-Traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelsen af disse bestemmelser i bekendtgørelsen er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke forordningens umiddelbare gyldighed i Danmark. Bekendtgørelse nr. 599 af 4. juni 2024, der senest er videreført ved bekendtgørelse nr. 1013 af 11. juli 2025, som denne bekendtgørelse afløser, har som udkast været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (kodifikation).

Standardforudsætning for levetider

Standardforudsætningen finder anvendelse på alle projekter og benyttes ved beregningen af projektets tilskudsbeløb.

<i>Levetidskategorier</i>	
<i>1. Forsynings-, service- og procesanlæg</i>	<i>Levetid (år)</i>
1.1. Ombygning/optimering af forsynings-, service- og procesanlæg	8
1.2. Udskiftning af forsynings-, service- og procesanlæg	10
1.3. Varmepumpeprojekter	10
<i>2. Færger</i>	<i>Levetid (år)</i>
2.1. Optimering og ombygning af færge	8
2.2 Udskiftning af færge	10
<i>3. Fiskeforarbejdningsvirksomheder</i>	<i>Levetid (år)</i>
3.1. Ombygning/optimering af forsynings-, service- og procesanlæg	8
3.2. Udskiftning af forsynings-, service- og procesanlæg	10

Standardforudsætning for prioriteringsfaktorer

Standardforudsætningen finder anvendelse på projekter, der indebærer konvertering fra fossile brændsler til el, fjernvarme, biomasse eller brint, og benyttes ved beregningen af projektets tilskudsbeløb.

Konvertering fra	Konvertering til	Prioriteringsfaktor
Fossile brændsler	Elektricitet	1,25
	Fjernvarme	
	Biomasse	
	Grøn brint	

Standardforudsætning for brændværdier

Standardforudsætningen finder anvendelse på projekter, hvis forbrug er opgjort i kilogram, liter eller kubikmeter, og benyttes ved beregningen af før- og efterforbrug.

Tabel 1: Brændværdier på massebasis angivet som nedre brændværdi			
Brændselstype	kJ/kg	GJ/ton	kWh/kg
Koks	28.500	28,5	7,92
Stenkul	5.600 – 30.700	5,6 – 30,7	1,56 – 8,53
Naturgas	47.200	47,2	13,11
Fuelolie	40.000	40	11,11
Gas/dieselolie	42.300	42,3	11,75
LNG	45.190	45,19	12,55
LPG	46.000	46	12,78
Motorbenzin	44.000	44	12,22
Petroleum	43.500	43,5	12,08
Petroleumskoks	31.400	31,4	8,72
Halm	14.500	14,5	4,03
Træpiller/ træbriketter	16.800	16,8	4,67
Træ og træaffald (inkl. træflis)	13.800	13,8	3,83
Brint	120.000	120	33,3

Tabel 2: Brændværdier på volumenbasis		
Brændselstype	Energi	Enhed
Fuelolie	10,89	kWh/liter
Gas-/dieselolie	9,87	kWh/liter
Motorbenzin	9,17	kWh/liter
Petroleum	9,66	kWh/liter
Naturgas	11,00	kWh/Nm ³

Standardforudsætning for CO₂-emissionsfaktorer

Standardforudsætningen finder anvendelse på alle projekter og benyttes ved beregningen af CO₂-reduktioner.

Tabel 1: CO₂ – emissionsfaktorer	
Energitype	CO₂-indhold
	[kg/kWh]
Elektricitet	0,032
Grøn brint	0,064
Fjernvarme	0,037
Naturgas	0,207
LPG	0,233
Motorbenzin	0,263
Petroleum	0,259
Gas-/dieselolie	0,267
Fuelolie	0,283
Petroleumskoks	0,335
Stenkul	0,343
Raffinaderigas	0,203
Koks	0,385
Halm	0
Træpiller/træbriketter	0
Træ og Træaffald	0

Standardforudsætning for standardenergipriser

Standardforudsætningen finder anvendelse på alle projekter og benyttes ved beregningen af den økonomiske værdi af før- og efterforbrug.

Tabel 1: Standardenergipriser		
Energitype	Pris for kvoteomfattede forbrug [kr./MWh]	Pris for ikke kvoteomfattede forbrug [kr./MWh]
Elektricitet	660	660
Fjernvarme	420	420
Naturgas	490	450
LPG	560	520
Motorbenzin	690	690
Petroleum	830	790
Gas-/dieselolie	670	620
Fuelolie	560	510
Petroleumskoks	390	330
Stenkul	400	340
Koks	640	570
Raffinaderigas	241	241
Halm	270	270
Træpiller/træbriketter	300	300
Træ og Træaffald	240	240
Grøn brint	1220	1220

Standardforudsætning for virkningsgrader

Standardforudsætningen finder anvendelse på:

- A. Projekter, der indebærer udskiftning af brændselskedler, kaloriferer og strålevarmere, hvis brændsel er naturgas, LPG, raffinaderigas, olie, kul eller koks. Standardforudsætningen benyttes i disse tilfælde til opgørelse af virkningsgraden i før-situationen.
- B. Projekter, der via optimering af udstyr, der ikke er kedler, brændere eller tilhørende reguleringsudstyr, giver en besparelse på en kedels energiforbrug. Standardforudsætningen benyttes i disse tilfælde altid til opgørelse af virkningsgraden i før-situationen og – såfremt kedlen leverer energi i efter-situationen – også i efter-situationen.
- C. Projekter, der optimerer på en kedel, brænder og tilhørende reguleringsudstyr. Standardforudsætningen benyttes i disse tilfælde til opgørelse af virkningsgraden i både før- og efter-situationen.

Projekter, der hører under A og B:

Ved opgørelsen af brændselskedlernes, kaloriferernes og strålevarmernes effekt (til og med eller over 1.000 kW) skal effekten (kW) af samtlige brændselskedler, kaloriferer og strålevarmere, som er placeret på samme matrikel, opgøres som én samlet effekt (kW) pr. brændselstype. Effekten (kW) for brændselskedler, kaloriferer og strålevarmere (til og med eller over 1.000 kW), som ikke er placeret på samme matrikel, opgøres særskilt for hver matrikel og pr. brændselstype.

Virkningsgrader	
Naturgas/LPG/raffinaderigas med effekt til og med 1000 kW	80 %
Naturgas/LPG/raffinaderigas med effekt over 1000 kW	90 %
Olie/ kul/ koks	80 %

Projekter, der hører under C:

Hvis der er tale om kul-, koks- eller oliekedel, anvendes a).

a) Optimering af kul-, koks- og oliekedler:

I ansøgning om tilsagn:

Kedlens virkningsgrad skal for før-situationen opgøres ved brug af montør-/servicerapport.

Kedlens virkningsgrad skal for efter-situationen estimeres.

I ansøgning om udbetaling:

Kedlens virkningsgrad skal for efter-situationen opgøres ved brug af montør-/servicerapport.

Beregninger af virksomhedens CO₂e-intensitet

Definitioner til brug for dette bilag:

- Ny afgiftssats = afgift i 2030 efter indførelse af Energi- og CO₂e-afgiftslovene.
- Gammel afgiftssats = afgift i 2030 inden indførelse af Energi- og CO₂e-afgiftslovene.
- CO₂-udledning = CO₂-udledning pr. afgiftskategori i medfør af Energi- og CO₂e-afgiftslovene.
- Samlet afgiftsstigning = Stigning i ansøgers virksomhedens afgiftsbetaling efter indførelse af Energi- og CO₂e-afgiftsloven.

Tabel 1: Beregning af virksomhedens CO₂e intensitet	
Bruttoværditilvækst (BVT) (§ 8, stk. 2, 3. pkt.)	$BVT (kr) = Driftsresultat (EBIT) (kr) + personaleomkostninger (kr)$ $BVT \left(\frac{kr}{\text{år}} \right) = \frac{BVT_{2021} + BVT_{2022} + BVT_{2023}}{3 \text{ år}}$ (Personaleomkostninger opgøres som en positiv værdi.)
Samlet afgiftsstigning (§ 8, stk. 2, 2. pkt.)	$afgiftssats \left(\frac{kr}{ton} \right) = \text{ny afgiftssats} \left(\frac{kr}{ton} \right) - \text{gammel afgiftssats} \left(\frac{kr}{ton} \right)$ $CO_2 \text{ udledning} \left(\frac{ton}{\text{år}} \right) = \frac{CO_2\text{-udledning}_{2021} + CO_2\text{-udledning}_{2022} + CO_2\text{-udledning}_{2023}}{3 \text{ år}}$ $afgiftsstigning \text{ pr. afgiftskategori} \left(\frac{kr}{\text{år}} \right) = CO_2\text{-udledning} \left(\frac{ton}{\text{år}} \right) * afgiftssats \left(\frac{kr}{ton} \right)$ $Samlet afgiftsstigning \left(\frac{kr}{\text{år}} \right) = afgiftsstigning \text{ pr. afgiftskategori}_1 \left(\frac{kr}{\text{år}} \right) + afgiftsstigning \text{ pr. afgiftskategori}_2 \left(\frac{kr}{\text{år}} \right) + \dots + afgiftsstigning \text{ pr. afgiftskategori}_n \left(\frac{kr}{\text{år}} \right)$
CO ₂ e intensiteten (§ 8, stk. 2, 1. pkt.)	$Afgiftsstigning \text{ pr. BVT} (\%) = \left(\frac{Samlet \text{ afgiftsstigning} \left(\frac{kr}{\text{år}} \right)}{BVT \left(\frac{kr}{\text{år}} \right)} \right) * 100\%$

Beregning af tilskudsstørrelse for alle projekter

Tabel 1 finder anvendelse på beregning af tilskuddets størrelse for alle projekter ved ansøgning, tilsagn og udbetaling.

Tabel 1: Beregning af tilskuddet	
1. Definitioner	n = levetider for projektet r = samfundsøkonomiske rente r_1 = markedsrenten TBT = tilbagebetalingstiden Inv = investeringsomkostninger SO = støtteberettigede omkostninger $Støtteprocent$ = maksimal støtteprocent et projekt kan opnå $Ny\ færg$ = ny nulemission eller renere færg $Alm.\ færg$ = færg der opfylder gældende EU standard $Opdateret\ færg$ = en færg, som er ombygget eller opdateret til en nulemission eller renere færger VP = varmepumper $Nyt\ udstyr$ = det mere miljøvenlige eller energieffektive udstyr $Alternativ\ udstyr$ = det mindre miljøvenlige eller energieffektive udstyr NPV = netto nutidsværdi N = leasing perioden y_j = ydelsen i j år af leasing perioden n_j = året, hvor ydelsen falder
2. Forudsætninger	$Tilskudssats = 1000 \frac{kr}{\text{ton CO}_2 \text{ over levetiden}}$
3. Beregning af den årlige CO ₂ reduktionen pr. tiltag	$CO_2 - \text{emissionen før } \left(\frac{\text{ton}}{\text{år}}\right) = \text{energiforbruget før } \left(\frac{\text{MWh}}{\text{år}}\right) * CO_2e - \text{emissionsfaktoren } \left(\frac{\text{kg}}{\text{kWh}}\right) * 1000 \left(\frac{\text{kWh}}{\text{MWh}}\right) * 10^{-3} \frac{\text{ton}}{\text{kg}}$ $CO_2 - \text{emissionen efter } \left(\frac{\text{ton}}{\text{år}}\right) = \text{energiforbruget efter } \left(\frac{\text{MWh}}{\text{år}}\right) * CO_2 - \text{emissionsfaktoren } \left(\frac{\text{kg}}{\text{kWh}}\right) * 1000 \left(\frac{\text{kWh}}{\text{MWh}}\right) * 10^{-3} \frac{\text{ton}}{\text{kg}}$ $CO_2 - \text{reduktion } \left(\frac{\text{ton}}{\text{år}}\right) = CO_2 - \text{emissionen før } \left(\frac{\text{ton}}{\text{år}}\right) - CO_2 - \text{emissionen efter } \left(\frac{\text{ton}}{\text{år}}\right)$
4. Maksimalt tilskud	$\text{tilskud } \left(\frac{kr}{\text{ton CO}_2 \text{ år}}\right) = \text{tilskudssats} * \frac{(1+r)^n - 1}{r * (1+r)^n} \left(\frac{kr}{\text{ton CO}_2 \text{ år}}\right)$ $\text{Maksimalt tilskud (kr)} = \text{tilskud } \left(\frac{kr}{\text{ton CO}_2 \text{ år}}\right) * \text{estimeret årligt CO}_2 \text{ reduktion } \left(\frac{\text{ton CO}_2}{\text{år}}\right) * \text{prioriteringsfaktor}$

5. Støtteberettigede omkostninger	For projekter, der falder under § 20, stk. 1 opgøres de støtteberettigede omkostninger: $SO = \text{Investeringsomkostninger}$ For projekter, der falder under § 20, stk. 2 opgøres de støtteberettigede omkostning i henhold til bilag 10. For projekter vedrørende udskiftning eller optimering af færger opgøres de støtteberettigede omkostninger: $SO_{\text{ny færge}}(kr) = Inv_{\text{Ny færge}}(kr) - Inv_{\text{alm færge}}(kr)$ $SO_{\text{opdateret færge}}(kr) = Inv_{\text{opdateret færge}}(kr)$ For projekter, der omhandler leasing opgøres de støtteberettigede omkostninger i henhold til bilag 11. For projekter vedrørende tilskud til store virksomheder inden for forarbejdning af fiskevarer og akvakulturprodukter opgøres de støtteberettigede omkostninger i henhold til bilag 9.
6. Tilskuddets størrelse	Hvis $SO * \text{støtteprocenten} > \text{maksimalt tilskud (kr)}$ vil $\text{tilskud} = \text{Maksimalt tilskud (kr)}$ Og hvis $SO * \text{støtteprocenten} \leq \text{maksimalt tilskud (kr)}$ er $\text{tilskud} = SO * \text{støtteprocenten (kr)}$
7. Energiomkostninger	$Energiudgifter_{\text{før}}(kr) = \text{Energiforbruget}_{\text{før}}(MWh) * \text{Energipris}_{\text{før}}\left(\frac{kr}{MWh}\right)$ $Energiudgifter_{\text{efter}}(kr) = \text{Energiforbruget}_{\text{efter}}(MWh) * \text{Energipris}_{\text{efter}}\left(\frac{kr}{MWh}\right)$ $\text{Økonomisk besparelse (kr)} = \text{Energiudgifter}_{\text{før}}(kr) - \text{Energiudgifter}_{\text{efter}}(kr)$
8. Tilbagebetalingstid	$TBT = \frac{Inv(kr) - \text{tilskud}(kr)}{\text{Økonomisk besparelse}\left(\frac{kr}{\text{år}}\right)} \geq 2 \text{ år}$, hvis $TBT < 2 \text{ år}$, så reduceres tilskuddet til $TBT = 2 \text{ år}$

Krav til opgørelse af de støtteberettigede omkostninger, finansieringsgab og det kontrafaktiske scenarie ved tilskud til store virksomheder inden for forarbejdning af fiskevarer og akvakulturprodukter

Tilskud er begrænset til de nettomeromkostninger, der er forbundet med at gennemføre investeringen i forhold til det kontrafaktiske scenarie uden støtten med maksimale støtteintensiteter som loft.

Ansøger skal i støtteansøgningen medtage en beskrivelse af den situation, der ville eksistere uden støtten ("kontrafaktisk scenarie"), og underbygge beskrivelsen ved at fremlægge dokumentation for det kontrafaktiske scenarie, der beskrives i ansøgningen.

Eksempler på dokumentation til støtte for det kontrafaktiske scenarie kan være originale og officielle bestyrelsesdokumenter, risikoanalyser, finansielle rapporter, interne forretningsplaner, ekspertudtalelser samt andre undersøgelser vedrørende det pågældende investeringsprojekt.

Ansøger kan også tilvejebringe dokumenter med oplysninger om efterspørgselsprognoser, omkostningsprognoser, finansielle prognoser, dokumenter, der forelægges et investeringsudvalg, og hvori der gøres rede for forskellige investeringsscenarier, samt dokumenter, der stilles til rådighed for de finansielle markeder.

Alternativt kan kravet til kontrafaktisk scenarie opfyldes, hvis der er et finansieringsgab, der svarer til nettonutidsværdien (NPV) i investeringens levetid af forskellen mellem de negative og positive pengestrømme (dvs. investerings- og driftsomkostninger og indtægter som følge af projektets gennemførelse).

Ansøger skal i dette tilfælde fremlægge en analyserapport, hvori det godtgøres, at der ikke findes noget konkret kontrafaktisk scenario, og at investeringsomkostningerne overstiger nettonutidsværdien af investeringens forventede driftsoverskud beregnet på grundlag af en på forhånd udarbejdet forretningsplan.

Ansøger skal godtgøre, at tilskudsbeløbet svarer til de nettomeromkostninger, der er forbundet med at gennemføre investeringen, i forhold til det kontrafaktiske scenarie uden støtten med de maksimale støtteintensiteter som loft.

Ansøger skal godtgøre, at støttebeløbet ikke overstiger det minimum, der er nødvendigt for at gøre projektet tilstrækkeligt rentabelt, dvs. at støtten eksempelvis ikke må generere et større internt afkast (IRR), end virksomheden normalt opnår ved andre investeringsprojekter af samme type, eller, hvor der ikke foreligger oplysninger om et sådant afkast, et større internt afkast end virksomhedens samlede kapitalomkostninger eller det sædvanlige afkast i den pågældende sektor.

Standardløsning 1: Standardløsning for beregning af de støtteberettigede omkostninger, jf. § 20, stk. 2

Standardløsningen for beregning af de støtteberettigede omkostninger finder anvendelse på projekter, som vedrører installation af nyt udstyr, som helt eller delvist skal erstatte energiforbruget i eksisterende udstyr.

De støtteberettigede omkostninger beregnes som forskellen mellem omkostningerne ved projektets investering og nettonutidsværdien af omkostningerne til vedligeholdelse, reparation og modernisering af de eksisterende anlæg og det eksisterende udstyr, tilbagediskonteret til det tidspunkt, hvor den støttede investering ville blive foretaget.

Beregning af de støtteberettigede omkostninger	
1. Definitioner og forudsætninger for beregningen	$NPV = \text{netto nutidsværdien}$ $n_j = \text{levetid for projektet} = 25 \text{ år}$ $y_j = \text{omkostninger til vedligeholdelse, reparation og modernisering af nuværende anlæg} \left[\frac{\text{kr}}{\text{år}} \right]$ $r = \text{rente (r)} = 8 \%$
2. Beregning af nettonutidsværdien af omkostningerne til vedligeholdelse, reparation og modernisering af de eksisterende anlæg	$NPV_{\text{eksisterende anlæg}} [\text{kr}] = \sum_{j=1}^{25} \frac{y_j}{(1+r)^{n_j}}$
3. Beregning af de støtteberettigede omkostninger	$\text{Støtteberettigede omkostninger} [\text{kr}] = \text{Investering} [\text{kr}] - NPV_{\text{eksisterende anlæg}} [\text{kr}]$

Standardløsning 2: Støtteberettigede omkostninger ved leasing

Standardløsningen for leasing finder anvendelse på beregningen af de støtteberettigede omkostninger for den del af omkostningerne, der er omfattet af en leasingaftale.

Beregning af de støtteberettigede omkostninger	
1. Definitioner	$n_j = \text{leasingaftalens løbetid [år]}$ $y_j = \text{leasingaftalens ydelser } \left[\frac{\text{kr}}{\text{år}} \right]$ $r = \text{samfundsøkonomiske rente}$ <i>NPV er netto nutidsværdien</i>
2. Beregning af nettonutidsværdien af projektets leasingomkostninger	$NPV_{\text{projekt}} = \sum_{j=1}^N \frac{y_j}{(1+r)^j}$
3. Anskaffelsesprisen for det mindre miljø- eller energivenlige udstyr	Hvis projektet omhandler udskiftning af gas- eller oliekedel til varmepumpe <i>anskaffelsesprisen mindre miljø – eller energivenlige udstyr [kr] = $Inv_{\text{gas/oliekedel}} \left[\frac{\text{kr}}{\text{kW}} \right] * effekt_{\text{varmepumpe}} [\text{kW}]$</i> Investeringsomkostninger pr. kW for olie- og gaskedler: $Inv_{\text{gas/oliekedel}} = 447 \frac{\text{kr}}{\text{kW}}$ For alle andre projekttyper er det mindre miljø- eller energivenlige udstyrs anskaffelsespris lig med investeringsomkostningen inklusiv installation.
4. Beregning af nettonutidsværdien for det mindre miljø- eller energivenlige udstyr	Opgørelse baseret på anskaffelsesprisen for det mindre miljø- eller energivenlige udstyr: $NPV_{\text{kontrafaktisk scenario}} = NPV_{\text{projekt}} [\text{kr}] * \frac{\text{anskaffelsesprisen mindre miljø- eller energivenlige udstyr [kr]}}{\text{anskaffelsespris projekt [kr]}}$ Opgørelse baseret på en leasingaftale for det mindre miljø- eller energivenlige udstyr $NPV_{\text{kontrafaktisk scenario}} = \sum_{j=1}^{n_j} \frac{y_j}{(1+r)^j}$

5. Beregning af de støtteberettigede omkostninger	For projekter, der indebærer udskiftning til en varmepumpe, der udelukkende overfører varme fra aerotermiske, geotermiske og hydrotermiske kilder, og som har en sæsonydelsesfaktor på minimum 2,3: <i>Støtteberettigede omkostninger = NPV_{vp}</i> For projekter vedrørende udskiftning af en færge: <i>Støtteberettigede omkostninger = $NPV_{Ny\ færges} - NPV_{diesel\ færges}$</i> For alle andre leasingprojekter: <i>Støtteberettigede omkostninger = $NPV_{projekt} - NPV_{kontrafaktisk\ scenarie}$</i>
--	--